

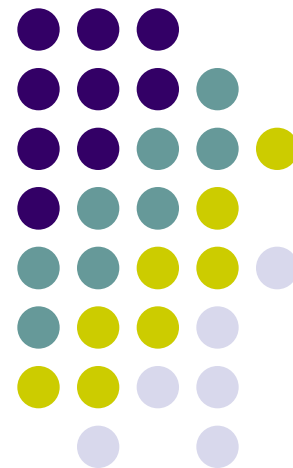
EVROPSKÁ UNIE

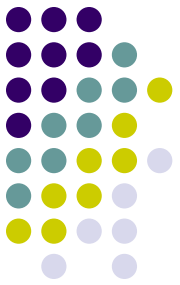

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fyzikální vyšetření Pohled, pohmat, poklep, poslech

“Tento výukový materiál vznikl za přispění Evropské unie, státního rozpočtu ČR a Středočeského kraje“

Fyzikální vyšetření spolu s anamnézou tvoří hlavní složku diagnostického a léčebného rozhodování lékaře

Sestra není jen pasivní asistent při tomto vyšetření, ale aktivní, znalostmi vybavený spolupracovník lékaře, který by měl ovládat nejdůležitější fyzikální nálezy

Fyzikální vyšetření začíná prvním kontaktem s nemocným kde sledujeme:

- Výraz tváře
- Stav výživy
- Držení těla
- Změny na kůži
- Oblečení, mluva, gesta ....

Toto vyšetření má neocenitelný význam i v současném nadbytku ostatních vyšetřovacích metod, který spočívá v navázání **osobního kontaktu s nemocným**

Zásady fyzikálního vyšetření

- Příjemné a dostatečně temperované prostředí
- Dobré osvětlení
- Respektování soukromí a studu nemocného
- Obnažování po částech, ale od hlavy až po končetiny

Pomůcky

- Tonometr a fonendoskop
- Neurologické kladívko
- Ústní lopatky
- Vatové štětičky
- Rukavice a vazelína k rektálnímu vyšetření

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ

Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán, funkce	Norma	Odchytky od normy
Vědomí	☐ orientovaný	kvantitativní: ☐ somnolence ☐ sopor ☐ kóma ☐ synkopa kvalitativní: ☐ obnubilace (mráкотné stavy) ☐ delirium ☐ insomnie
Dýchání	☐ eupnoe	☐ bradypnoe ☐ tachypnoe ☐ dyspnoe ☐ dýchání prohloubené (acidotické) ☐ povrchní
	☐ stridor 0	☐ stridor ☐ inspirační ☐ expirační
Poloha	☐ aktivní	☐ pasivní ☐ ortopnoická ☐ opistotonus ☐ na zádech ☐ na boku ☐ genukubitální
Chůze	☐ bez obtíží	☐ antalgická ☐ hemiparetická ☐ parkinsonská ☐ bizarní ☐ ataxie
Tremor	☐ 0	☐ intenční ☐ klidový ☐ trvalý ☐ parkinsonický ☐ flapping tremor ☐ tik
Konstituce	☐ normostenik	☐ astenik ☐ hyperstenik
Výživa, BMI	☐ eutrofický	☐ kachexie ☐ nadváha ☐ obezita ☐ adipositas dolorosa BMI =
Kůže	☐ růžová	☐ bledá ☐ cyanóza
	☐ bez ikteru a eflorescencí	☐ ikterus eflorescence: ☐ pustula ☐ makula ☐ papula ☐ vezikula ☐ exantém
	☐ hematomy 0	☐ hematomy ☐ petechie ☐ purpura ☐ sufuze ☐ vitiligo ☐ hyperpigmentace ☐ exkoriace ☐ ulcerace ☐ tu.....
Kožní turgor	☐ normální	☐ snížený
Vlasy	☐ husté	☐ jemné ☐ tvrdé ☐ řídké ☐ alopecie
Nehty	☐ hladké	☐ třísky pod nehty ☐ tmavé skvrny pod nehty ☐ odinová sklíčka - paličkovité prsty ☐ koilonychie
Facies		☐ febrilis ☐ hippokratická ☐ mitralis ☐ myxedém ☐ tyreotoxická ☐ adenoida ☐ Cushingoida ☐ parkinsonská ☐ polycytemia ☐ atopická ☐ LE
		☐ hypestezie ☐ parestezie ☐ hyperstezie ☐ allodyn timer ☐ porucha polohocitu
Čítí	☐ v normě	☐ snížená hybnost ☐ paréza ☐ plegie ☐ neklidný
Motorika	☐ pohyblivý	
Řeč	☐ plynulá	☐ zárazy ☐ bradytalie ☐ polytalie ☐ dyslalie ☐ dysartrie ☐ afázie ☐ mutismus
Hlas	☐ bpn.	☐ dysfonie ☐ afonie

Pojmy:

Insomnie

- nespavost

Astenik

- štíhlý typ člověka

Opistotonus

– pozice těla s obloukovitým prohnutím dozadu (do „mostu“), které je způsobeno křečí zádového svalstva

Antalgický

- minimalizující bolest, například poloha při úraze

Ataxie

- neurologický symptom spočívající v poruše koordinace pohybů

Bizarní

- zvláštní, neobvyklý; podivný, výstřední

Exantém

- vyrážka

Petechie

- vypadají jako drobné červené až fialové tečky na kůži nebo na sliznici, a jsou to vlastně drobné výronky krve z těch nejmenších cév

Purpura

- (petechie) je mnohočetné tečkovité krváčení do kůže, sliznic či vnitřních orgánů, je projevem různých chorob a krvácivých stavů, na rozdíl od exantému nezbledá při zmáčnutí

Sufuze

– rozsáhlejší, splývající krvácení do kůže

Exkoriace

– oděrka

Facies **cushingoida**
Facies **Hippocratica**

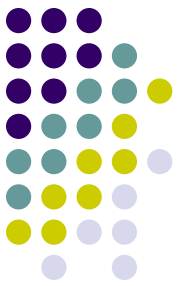
– měsíčkovitý obličej
- bledý, vpadlé tváře a oči, špičatý nos, zpcené čelo

Facies **mitralis**

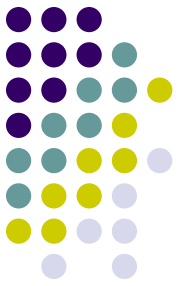
– vzhled obličeje pacienta s
mitrální stenózou, tváře jsou
červenavé až cyanotické

Facies **febrilis**
Facies **thyreotoxica**

- červené tváře, lesklé oči - horečka
- lesklé vytlačené oči (exoftalmus) -
hyperfunkce štítné žlázy

- Facies atopica** - suchá pokožka se sklone
k popraskání
- Facies myxedém** - nahromadění hlenových látek v
podkožním vazivu způsobený
sníženou činností štítné žlázy
- Facies parkinsonica** - maskovitý bezvýrazný obličej
hypomimie
- Facies oleosa** - lesklý obličej způsobený zvýšeným
vylučováním sekretů kožních potních
žláz
- Facies polycytemica** - rudnutí v obličejí někdy dokonce
vytváří dojem, že dotyčný pacient by
mohl být zcela zdrav

Koilonychie

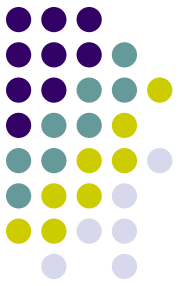
- miskovité nehty, nehty konkávního tvaru, prohloubené nehty

Paličkovité prsty

- mohou vzniknout v důsledku oběhové nedostatečnosti například u vrozených srdečních vad či u chronických plicních chorob

Alodyníe

– bolest, která je vyvolána na kůži s patologickými změnami běžným drážděním.

Koilonychie

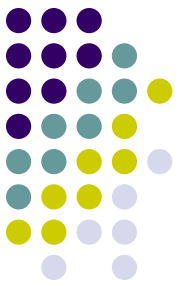
- miskovité nehty, nehty konkávního tvaru, prohloubené nehty

Paličkovité prsty

- mohou vzniknout v důsledku oběhové nedostatečnosti například u vrozených srdečních vad či u chronických plicních chorob

Alodynie

– bolest, která je vyvolána na kůži s patologickými změnami běžným drážděním.

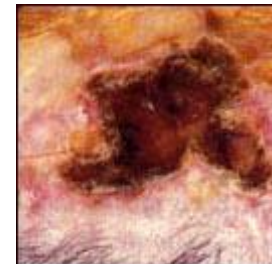

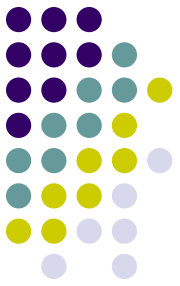
LUPUS ERYTHEMATODES

Jedná se o zánětlivé onemocnění pokožky neznámého původu. Má řadu klinických forem. Rozlišujeme tři hlavní formy:

- 1) chronický kožní lupus erythematoses (LE) (postihuje pouze kůži),
- 2) systémový LE (jedná se o závažné onemocnění, které postihuje kromě kůže řadu vnitřních orgánů) a
- 3) subakutní LE (představuje přechodnou formu mezi uvedenými formami).

Motýlovitý exantém" je nápadný symetrickým zarudnutím v obličeji charakteristického tvaru (lupus erythematoses).

Facies mitralis

Cushingův syndrom

Dyslalie

- (patlavost) je porucha artikulace, kdy je narušena výslovnost jedné hlásky nebo skupiny hlásek, ostatní hlásky jsou vyslovovány správně ...

Polylalie

- mnohomluvnost

Bradylalie

- zpomalená řeč

Dysartrie

- porucha koordinace mluvního výkonu, porucha inervace řečových orgánů – hlavně jazyka, ztížená artikulace (výslovnost) při normálním chápání významu řeči.

Mutismus

- němota vzniklá psychickou poruchou, při jinak normálním stavu mluvidel a bez jiného organického poškození

Afázie

- ztráta schopnosti mluvit a rozumět mluvené řeči po ložiskovém poškození mozku.

Afonie

- ztráta hlasu, bezhlasí

Dysfonie

– porucha hlasu, jejímž příznakem je chrapot.

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ HLAVY

Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán	Norma	Odchylna od normy
Lebka - velikost	☐ normocefalická	☐ mikrocefalická ☐ makrocefalická
Lebka - tvar	☐ mezocefalická	☐ brachycefalická ☐ dolichocefalická ☐ turicefalická ☐ caput quadratum
Hlava - poklep	☐ nebolestivá	☐ bolest nad sinusy..... ☐ bolest výstupu větví trigeminů ☐ bolest jinde.....
držení hlavy	☐ přirozené	☐ opistotonus ☐ tortikolis
Příušní žláza	☐ nezvětšená	☐ zvětšená ☐ nebolestivá ☐ bolestivá
Víčka	☐ bpn.	☐ edém ☐ hematom ☐ ptóza ☐ xantelazmata ☐ jiné...
Oční bulvy	☐ ve středním postavení	☐ exoftalmus ☐ enoftalmus ☐ strabismus ☐ divergentní ☐ konvergentní ☐ P ☐ L
Spojivky	☐ růžové	☐ anemické ☐ překrvené ☐ krvácení (sufuze)
Skléry	☐ bílé	☐ ikterické ☐ subikterické ☐ modré ☐ hnědé ☐ skvrny
Zornice - tvar	☐ okrouhlé	
Zornice - velikost	☐ izokorické	☐ anizokorické ☐ mióza ☐ mydriáza
Boltec	☐ bpn.	☐ velké boltce, tofy
Zvukovod	☐ bez sekrece	sekrece: ☐ krev ☐ tekutina ☐ hnis
Sluch	☐ slyší dobře	nedoslýchavost: ☐ lehká ☐ těžká ☐ neslyšící - od kolika let
Nos	☐ přiměřeně velký ☐ bezu výtoku	☐ velký vystupující nos - akromegalie ☐ velký červený nos sekrece: ☐ krev ☐ hlen ☐ hnis tekutina: ☐ vodnatý výtok
Rty	☐ růžové	☐ bledé ☐ cyanotické ☐ rozpraskané ☐ suché ☐ herpes
Rty - tvar	☐ souměrné	nesouměrné rozštěpy ☐ rtu + čelisti ☐ rtu + čelisti + patra ☐ úrazy
Ústní koutky	☐ bez známek infekce	☐ ragády ☐ infekční koutky ☐ ptóza koutku
Jazyk - velikost	☐ přiměřeně	☐ nápadně velký - makroglosie
Jazyk - inervace	☐ plazí ve střední čáře	☐ plazí k jedné straně ☐ glosoplegie - nevyplázne

Jazyk - povrch	☐ růžový ☐ vlhký ☐ mírně povleklý	☐ hnědý povleklý ☐ suchý ☐ bělavý povleklý ☐ bělavě povleklý s nepovleklými okraji ☐ malinový nebo jahodový ☐ vyhlazený „lakovaný jazyk“ ☐ rudý s prasklinami ☐ zjizvený po stranách ☐ pokousaný ☐ suchý
Sliznice dutiny ústní	☐ růžová ☐ vlhká	☐ bílý povlak – soor – kandidóza ☐ bílé plochy – leukoplakie ☐ afty ☐ černé skvrny ☐ tzv. „grafitové“
Patrové oblouky	☐ růžové ☐ hladké	☐ zarudlé, povleklé, ulcerace
Tonzily	☐ malé ☐ hladké ☐ růžové	☐ velikost..... ☐ rozbrázděné ☐ bíle povleklé ☐ čepy
Dásně	☐ růžové	☐ zduřelé ☐ zarudlé ☐ krvácivé ☐ nekrózy ☐ grafitové skvrny ☐ ústup dásní
Chrup	☐ vlastní – zdravý - sanován	☐ umělý ☐ parodontóza ☐ kariózní
Chrup - postavení čelistí	☐ prognacie – horní čelist vystupuje vpřed	☐ prognie - dolní čelist vystupuje vpřed
Zápach z úst	☐ bez zápachu	☐ foetor hepaticus ☐ foetor uremicus ☐ zápach po amoniaku ☐ zápach po acetonu ☐ hnilobný zápach

Pojmy: Lebka (cranium)

Normocefalická	- normální tvar
Dolichocefalická	- dlouhá
Mezocefalická	- střední
Turicefalická	– vrozené hemolytické anémie
Caput quadratum	– po prodělané rachitis
Brachycefalická	- krátká
Mikrocefalie	– malá lebka
Makrocefalie	– velká lebka
Tortikolis	- dystonie šíje
Hrudník:	
Astenický	– dlouhý, úzký
Pyknický	– široký
Soudkovitý, ptačí, kyfoskoliotický ...	

Foetor ex ore -zápach z úst.

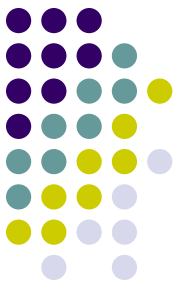
Katabolizmus – aceton

Foetor azotaemicus - zápach azotemický, uremický, zvláštní zápach po močovině nemocných urémií.

Foetor hepaticus zápach hepatický, jaterní, typický pro nemocné při jaterním selhání

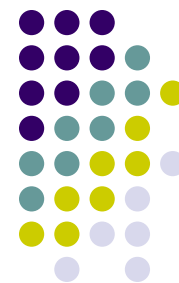

- Exoftalmus** – vytlačení bulbu z očníce
- Enoftalmus** – vpadlý bulbus
- Ptóza víčka** – pokles
- Strabismus** – šilhání
- Arcus corneae** – šedý proužek po obvodu rohovky –
porucha přeměny tuků
- Mydriáza** – rozšířené zornice
- Mióza** – zúžené zornice
- Anizokorie** – nestejně velké zornice
- Ragády koutků** – trhliny
- Makroglósie** – velký jazyk / myxedém, akromegalie /

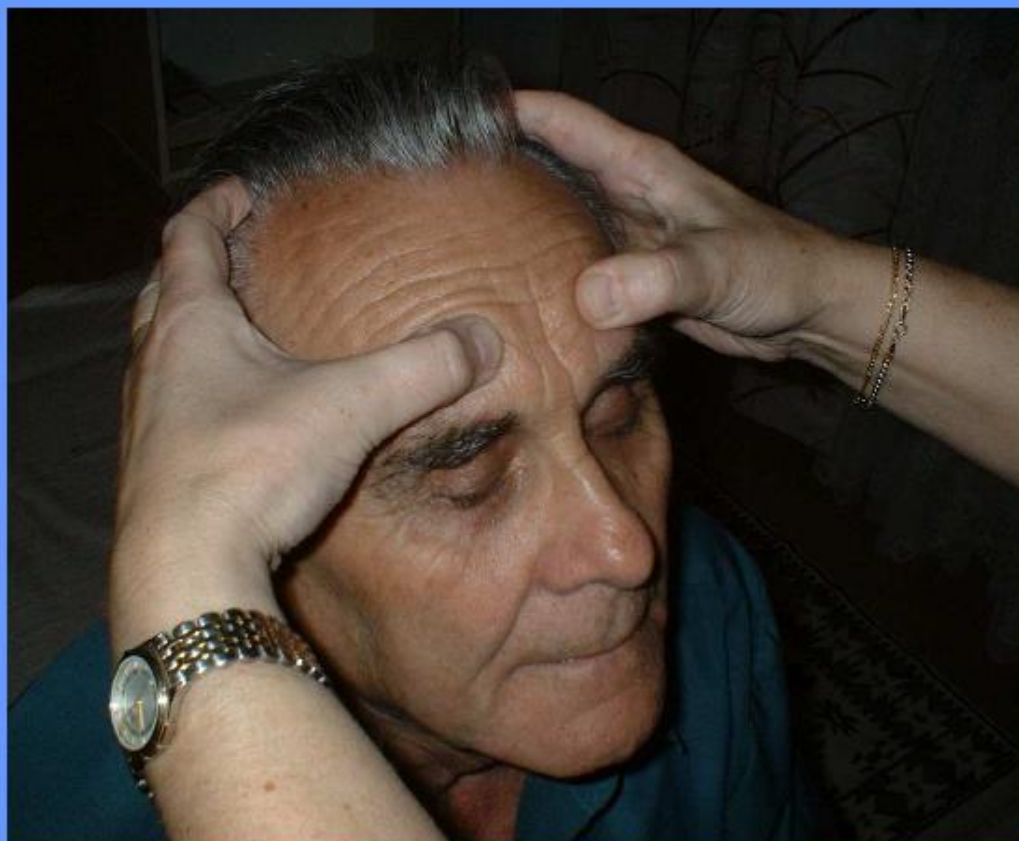

Exophthalmus

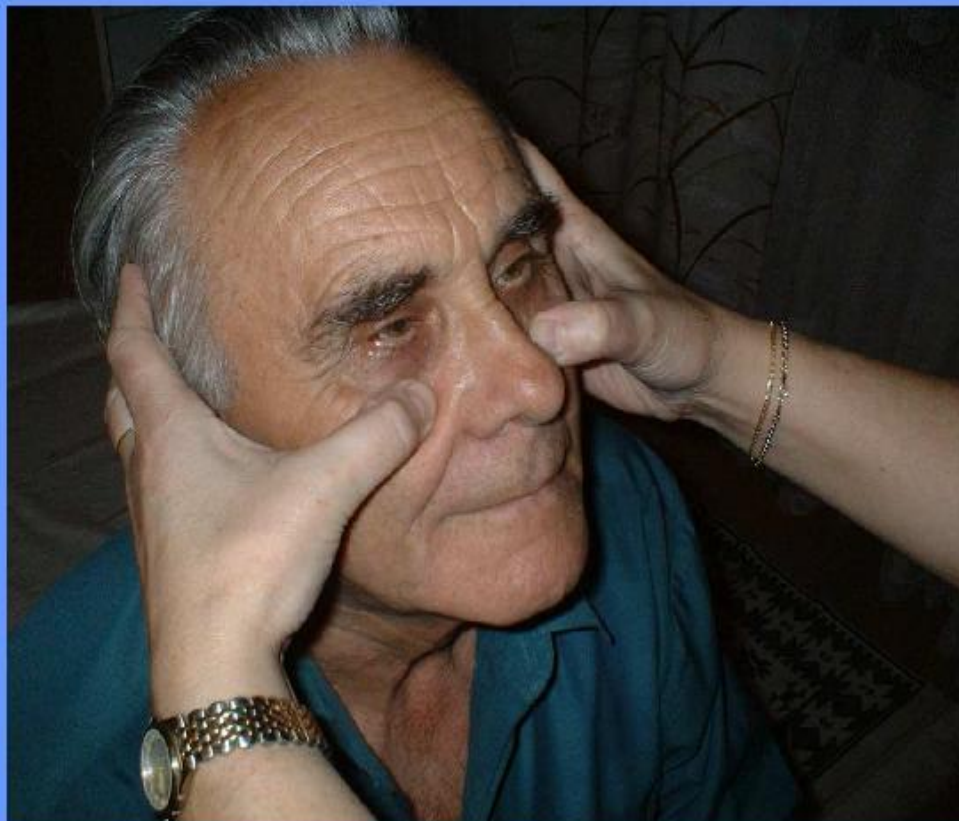
Pohmat první větve trigeminu- n. supraorbitalis

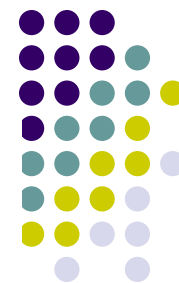

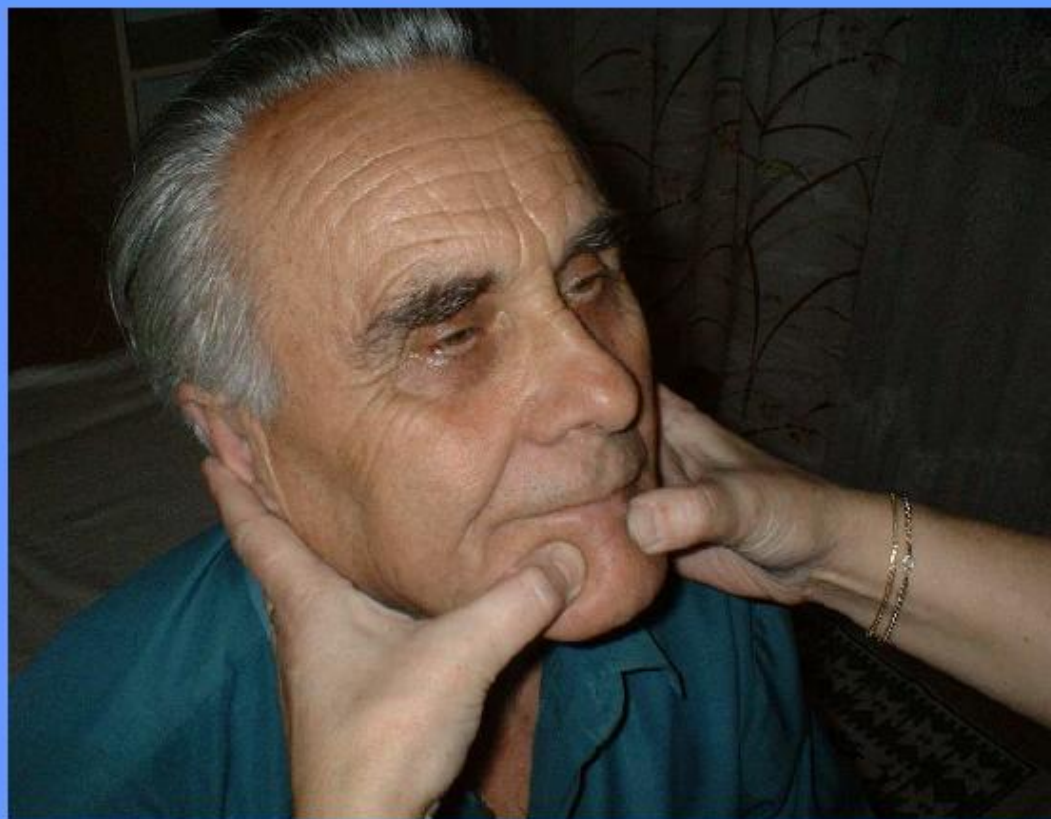
Pohmat druhé větve trigeminu- n. infraorbitalis

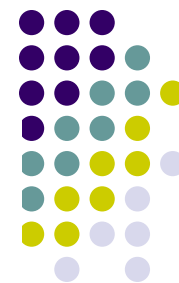

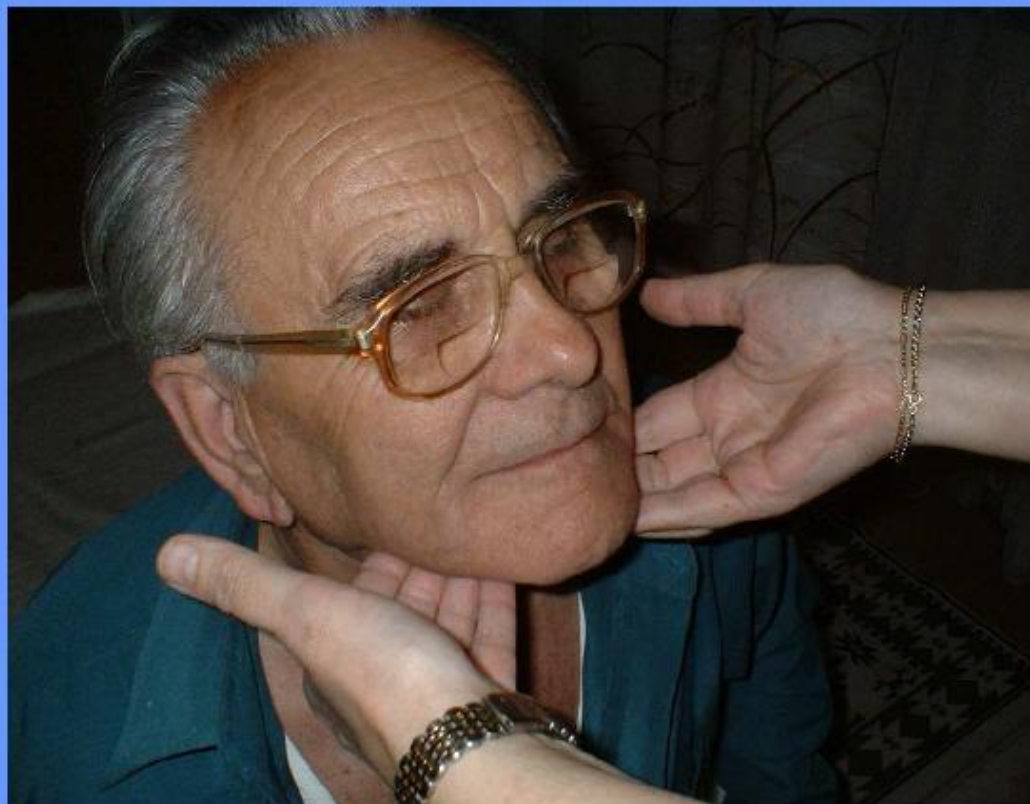

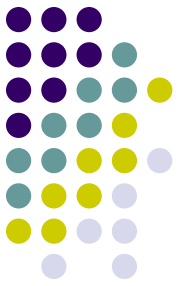
Pohmat třetí větve trigeminu- n. mentalis

Vyšetření submandibulárních uzlin

Pohmat karotidy

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ KRKU

Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán	Norma	Odchyłka od normy	
Krční páteř	☐ pohyblivá	☐ nepohyblivá	☐ opistotonus
		☐ vážne anteflexe	☐ vážne rotace
Pulzace karotid	☐ symetrická	☐ oslabení	☐ vymizení P /L
Náplň jugulárních žil	☐ nezvýšená	☐ zvýšená	
Lymfatické uzliny	☐ oboustranně nehmatné	☐ zvětšené .....cm	
		☐ měkké	☐ tuhé
		☐ tvrdé	
		☐ pohyblivé	☐ fixované
		☐ nebolestivé	☐ citlivé
		☐ bolestivé	
		☐ kůže zarudlá	☐ napjatá
		☐ kolikvace	
		☐ počet změněných uzlin.....	
Glandula thyroidea	☐ nehmatná	☐ struma – velikost	
		☐ symetrická	☐ asymetrická
		☐ měkká	☐ tuhá
		☐ tvrdá	
		☐ nebolestivá	☐ citlivá
		☐ bolestivá	
		☐ hladká	☐ hrbolatá
		☐ pohyblivá	☐ fixovaná

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ HRUDNÍKU

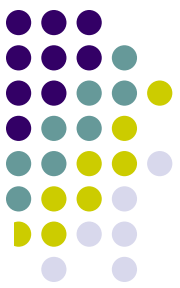
Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán	Norma	Odchylka od normy
Hrudník – tvar	☐ atletický ☐ astenický ☐ pyknický	☐ soudkovitý ☐ nálevkovitý ☐ kyfoskoliotický ☐ odstavající lopatka ☐ úraz ☐ ptačí ☐ skoliotický ☐ hrb ☐ L / ☐ P ☐ jiné
Prsy	☐ symetrické ☐ rezistence 0	☐ asymetrické rezistence: ☐ kde ☐ velikost ☐ konzistence ☐ gynekomastie
Prsy - kůže		☐ změna barvy ☐ svráštění ☐ pomerančová kůže ☐ vyklenutí ☐ vtažení
Prsy - bradavky	☐ bnp.	☐ tvarové změny ☐ vyhlazené ☐ červenání sekrece: ☐ krvavá ☐ čirá ☐ vpáčené bradavky ☐ zhrubnutí ☐ hnisavá ☐ zkalená
Dýchání	☐ čisté ☐ sklípkové	☐ oslabené ☐ prodloužené expirium ☐ trubicové
Vedlejší dechové šelesty	☐ 0	suché: ☐ pískoty ☐ vrzoty vlhké: ☐ přízvučné ☐ nepřízvučné ☐ chrůpky ☐ chropy
Srdeční krajina	☐ bez vyklenutí	☐ vyklenutá ☐ syst. otřásání sternu ☐ zvedavý úder srd. hrotu ☐ pulzace
Úder hrotu	☐ neviditelný	☐ viditelný
Akce srdeční	☐ pravidelná	☐ nepravidelná ☐ periferní pulzový deficit ☐ počet systol/min.

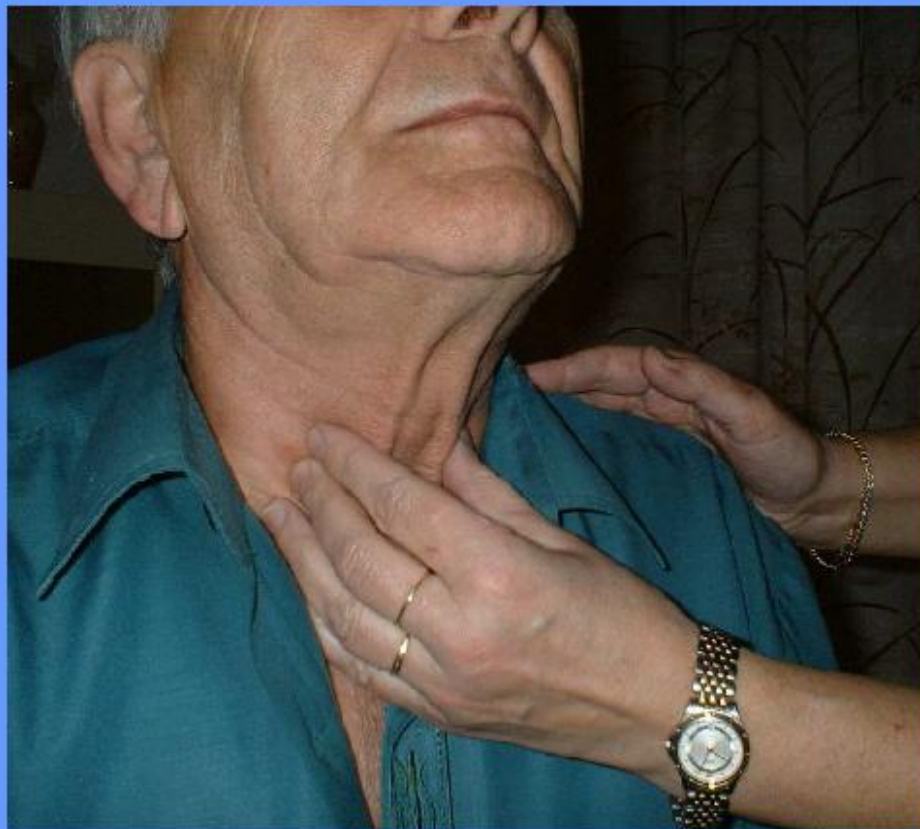
Štítnice – způsoby vyšetření

- 1. z boku nemocného 1. a 3. prstem mezi kývači
- 2. zezadu prsty obou rukou před kývači
- 3. pohledem při záklonu hlavy a polknutí
- ❖ normální štítnice není viditelná ani hmatná
- ❖ zvětšení – difuzní nebo uzlovité, jednostranné, celkové, fixace k okolí
- ❖ struma pulsans, vibrans, fremens – Basedova choroba
- ❖ bolestivost - záněty

Vyšetření štítnice

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ BŘICHA

Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán	Norma	Odchyłka od normy
Břicho	☐ v/pod úrovní hrudníku	☐ pod ☐ nad úrovní hrudníku
	☐ souměrné	☐ nesouměrné kýla ☐ tříselná ☐ pupeční ☐ v jizvě muži ☐ skrotální ženy ☐ labiální
Břicho - kůže	☐ hladká ☐ beze změn	☐ caput medusae ☐ jizvy ☐ po operaci ☐ po úraze ☐ deformace ☐ strie ☐ pigmentace ☐ rýsování střevních klíček
Břicho - barva kůže	☐ světlá ☐ růžová	☐ ikterická ☐ cyanotická ☐ hematom
Břicho - bolestivost	☐ nebolestivé	☐ citlivé ☐ bolestivé ☐ místo ☐ charakter
Břicho - poslech	☐ borborygmy (do 15/min.)	☐ zesílené borborygmy ☐ mrtvé břicho ☐ peristaltika ☐ klapotáž
Močový měchýř	☐ nepřesahuje symfýzu ☐ nebolestivý	☐ přesahuje symfýzu – o.....cm
Scrotum	☐ nebolestivé ☐ zduření 0	☐ citlivý ☐ bolestivé ☐ zduření ☐ kýla ☐ herpes ☐ ulcerace
Uretra	☐ bez výtoku	výtok: ☐ hnis ☐ krev ☐ mléčný výtok
Labija majora	☐ nebolestivé ☐ zduření 0	☐ bolestivé, ☐ zduření ☐ kýla ☐ herpes ☐ ulcerace ☐ prolaps

FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ KONČETIN

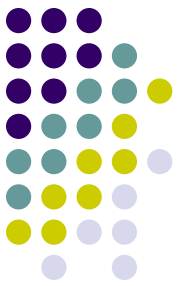
Jméno pacienta:

RČ:

datum:

Orgán	Norma	Odchyłka od normy
Edémy	☐ 0	☐ symetrické ☐ asymetrické ☐ jednostranné ☐ P/ ☐ L ☐ oboustranné ☐ nad kloubem ☐ lýtko ☐ stehno ☐ měkké ☐ tužší ☐ bolestivé ☐ nebolestivé ☐ lymfedém ☐ anasarka
Prsty	☐ symetrické ☐ bez tvarových změn ☐ růžové	☐ asymetrické ☐ chybění vývojové, amputace ☐ polydaktylie (nadpočetné) ☐ syndaktylie (srostlé prsty) ☐ paličkovité ☐ deformace: kde...., jaká.... ☐ bílé ☐ akrocyanotické ☐ modrofialové
Kůže končetin	☐ teplá ☐ pružná ☐ se zachovanými adnexy	☐ chladná ☐ šupinkovitá ☐ bez ochlupení ☐ ulcerace
Periferní pulzace	☐ hmatné	☐ nehmatné: kde....
Žíly DK	☐ varixy 0 ☐ lýtko pohmatově nebolestivá	☐ varixy +: kde ☐ lýtko pohmatově bolestivé: ☐ P/ ☐ L ☐ zarudlý pruh: kde... ☐ ulcus cruris:....
Klouby	☐ tvar ušlechtilý ☐ klouby volně pohyblivé	☐ zduření... ☐ deformity... ☐ vázne flexe ☐ extenze, rotace ☐ promyce ☐ pupinace ☐ abdukce ☐ addukce: kde.... ☐ blokáda: ..... ☐ ankylóza:....
Svaly	☐ nebolestivé	☐ bolestivé: které .....
Páteř	☐ fyziologické zakřivení ☐ nebolestivá	☐ skolióza ☐ hyperkyfóza ☐ hyperlordóza ☐ gibbus ☐ bolestivost .....
Lymfatické uzliny	☐ nehmatné ☐ nebolestivé	☐ hmatné: kde.... ☐ pohyblivé - fixované ☐ bolestivé: ☐ na pohmat ☐ spontánně ☐ fluktuace ☐ píštěl

Hrudník jako celek

Pohledem zhodnotíme tvar a symetrii hrudníku

OK- hrudník symetrický pravá polovina je stejně tvarovaná jako levá

Symetrie

- vrozené vývojové vady, deformity skeletu, ale i v důsledku patologických procesů v hrudní dutině . Nádorem nahromadění tekutiny, TBC

Tvar

-astenický = štíhlý s šikmo postavenými žebry
- normostenický
-hyperstenický (pyknický) s hlubokým předozadním průměrem (emfyzém)

Vyšetření prsů

Při každé prohlídce, zejména u žen nad 35 let nesmí být opomenuto, může odhlalit asymptomatický karcinom prsu

Pohledem - sledujeme tvar a symetrii obou prsů, kůže, bradavky, aeroly

OK – prsy symetrické, kůže na jejich povrchu je intaktní, bradavky jsou prominující bez výtoku, aeroly okrouhlé a souměrné

Patologie – zhrublá, pomerančová kůže, zarudnutí kůže, vtažená kůže, zvýrazněná žilní kresba, vpáčené bradavky (zvláště pokud tomu dříve tak nebylo), zaokrouhlená areola

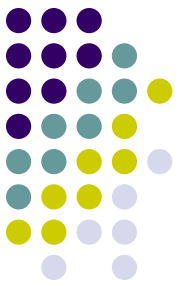

Pohmatem

- vleže i ve stoje třemi prsty systematicky prohmatáváme celý prs a pátráme po hmatné rezistenci (bulce).

Najdeme –li popíšeme lokalizaci (kvadrant), velikost a ohraničení, konzistenci (tvrdá, měkká), vztah k okolí (volně pohyblivá nebo fixovaná), bolestivost

Vyšetříme současně i mízní uzliny na hrudníku a v axile

Vyšetření plic:

4 P – pohled, pohmat, poslech, poklep

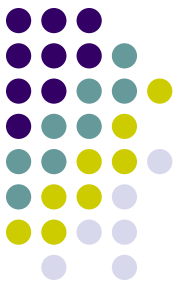
Pohledem - sledujeme frekvenci (12 – 20 dechů/min) a hloubku a pravidelnost dýchání, jsou – li dýchací pohyby souměrné, délku nádechu a výdechu (prodloužení nádechu – obstrukce dýchacích cest)

Patologie Poruchy dýchání, dušnost, ortopnoická poloha, asymetrie dýchacích pohybů
Ženy mají spíše kostální typ dýchání, muži abdominální

Pohmatem

(frekvence a hloubka dechu)

Hrudní chvění – při položení dlaní na hrudník cítíme při hláskování jemné chvění. Hodnotíme symetrii.

Poklepem:

Klepeme nepřímo bříškem prostředníčku pravé ruky na prostřední článek prostředníku levé ruky.

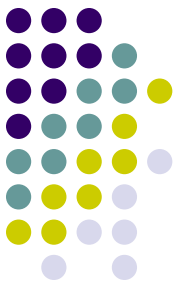
Poklep nad zdravou vzdušnou plící je poklep „**plný jasný**“, nad nadměrně vzdušnou plící (emfyzém) je „**hypersonorní**“, nad dutinami vyplněnými vzduchem „**bubínkový**“ a nad konsolidovanou tkání (zánětem, indurací, zkolabováním plíce) nebo nad tekutinou výpotku v pleurální dutině „**zkrácený až temný**“

Topografický poklep

– určuje hranice plic

Srovnávací poklep

– klepeme symetrických místech pravé a levé poloviny v orientačních čarách a porovnáваме zvukové fenomény

Poslechem:

Srovnáváme akustické fenomény nad pravou a levou plící

Nad zdravou plící slyšíme „ **sklípkové dýchání**“ (připomíná hlásku fff při nádechu)

Nad tracheou slyšíme trubicové dýchání

Patologie:

1.Oslabené až neslyšitelné dýchání = emfyzém, při tekutině v pleurální dutině (fluidothoraxu), u obézních pacientů

2.Trubicové dýchání (připomíná hlásku „ch“)= nad nevzdušnou plící (vyplněných zánětlivou tekutinou při pneumonii (zápalu plic), současně zde bývá i pokleповé zkrácení

3. Vedlejší dýchací šelesty suché a vlhké

Suché dýchací fenomény - pískoty a vrzoty vznikají při zúžení průdušek (bronchitida v počátečním stádiu, astma), pleurální třecí šelest (chůze na zmrzlém sněhu)

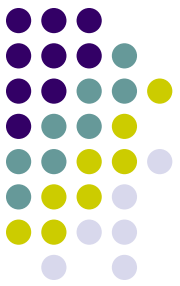
Vlhké dýchací fenomény - chropy a chrůpky značí přítomnost tekutého sekretu v dých. cestách

Větší chropy - značí hlen v horních dýchacích cestách

Jemnější chrůpky - zápal plic

Oboustranné chrůpky - edém plic

Vyšetření srdce

4 P – pohled, pohmat, poklep, poslech

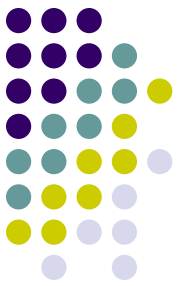
Pohledem:

Hodnotíme srdeční krajinu, u mladých astenických osob můžeme vidět úder srdečního hrotu ve 4. nebo 5. mezižebří mediálně od medioklavikulární čáry, patologicky při zbytnění (hypertrofii) levé komory

Pohmatem:

1. Hmatáme v poloze na zádech **úder srdečního hrotu. OK** ve 4. nebo 5. mezižebří mediálně od medioklavikulární čáry .Posunutí laterálně (vně) od medioklavikulární čáry a dolu ukazuje na rozšíření a zbytnění levé komory.

2. Nahmatat můžeme také **víry** (jako předení kočky) = hmatové ekvivalenty hlučných šelestů

Poklepem:

V dnešní době RTG a echokardiografického vyšetření má malý význam. Hrubá orientace o velikosti srdce. Můžeme vyklepat orientačně pravou a levou hranici srdce. Pravá by neměla přesahovat pravý okraj sternu, levá medioklavikulární čáru. Dolní okraj určujeme spíše dle úderu srdečního hrotu

Poslechem:

Nedůležitější metoda při FV srdce

Typicky se poslouchá ve čtyřech poslechových místech:

1. **Aortální** ve 2. mezižebří parasternálně vpravo
2. **Pulmonální** ve 2. mezižebří parasternálně vlevo
3. **Trikuspidální** nad dolním sternem
4. **Mitrální** v oblasti srdečního hrotu

Při poslechu srdce hodnotíme:

Srdeční ozvy – krátké ohraničené zvukové fenomény

Přidatné zvuky:

Šelesty – dlouhé zvuky

Srdeční ozvy

U zdravého člověka slyšíme dvě srdeční ozvy: (U dětí, mladých lidí a asteniků ale i při některých patologických stavech můžeme slyšet 3. a 4. ozvu)

- 1. ozva**: vzniká uzávěrem mitrální a trikuspidální chlopně na konci diastoly komor. Nejlépe je slyšitelná v oblasti srdečního hrotu
- 2. ozva** vzniká uzávěrem aortální a pulmonální chlopně na začátku diastoly komor. Nejlépe je slyšitelná v obl. Aortální a pulmonální chlopně

Mezi první a druhou ozvou je „ **systolická pauza**“ = doba, kdy probíhá systola komor tzn. vypuzování krve komorami do oběhu.

Mezi druhou a další první pauzou je „**diastolická pauza**“ doba, kdy v komorách probíhá diastola tzn. plnění komor krví.

Fyziologicky = **zvučné a ohraničené ozvy**

Patologicky = **tiché, temné, patologicky zvučnější, rozštěpené**

CVAL - alarmující příznak! Může značit levostranné srdeční selhání, nejlépe slyšet v oblasti srdečního hrotu.

Srdeční šelesty

Delší zvuky slyšitelní jako šššš

Vznikají při zúžení nebo naopak nedomykavosti chlopní

Rozlišujeme je

1.Podle časování v srdečním cyklu na:

Systolické-začínají po první ozvě

Při stenóze aortální a pulmonální chlopně, při insuficienci mitrální a trikuspidální chlopně

Diastolické-začínají po druhé ozvě

Při stenóze mitrální nebo trikuspidální chlopně a při nedomykavosti aortální a pulmonální chlopně

Kontinuální- v systole i diastole

2.Podle lokalizace:

Nejlépe bývá slyšet v místě, kde šelest vzniká, což nemusí odpovídat přesně poslechovým místům

3.Propagace

4.Intenzita se vyjadřuje v 6 stupních hlasitosti např. 3/6

5.Charakter vysoký, hluboký...

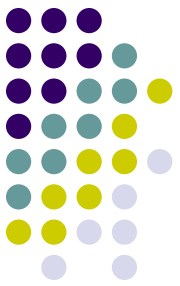
Vyšetření břicha Metody FV: 5P

Nejdůležitější je **POHMAT**, poklep a poslech mají menší vypovídající hodnotu. Jako vždy ale zahajujeme pohledem.

POLOHA: na zádech ruce volně podél těla břišní stěna uvolněna. Břicho musíme obnažit až do třísel.

Pro uvolnění břišních svalů je lépe pokrčit nohy, hlavně při pohmatu.

Přiměřené teplo a dobré osvětlení!

Projekce orgánů dutiny břišní na břišní stěnu:

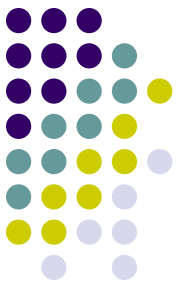
Játra:

Horní plocha jater je schovaná pod pravou brániční klenbou a promítá se do vodorovné čáry procházející processus xyphoideus. Dolní okraj jater probíhá zároveň s žeberním obloukem, ve střední čáře je 2-3 prsty pod processus xyphoideus, za střední čarou se dolní okraj ztrácí v levém hypochondriu., dosahuje levé parasternální čáry.

Žlučník: projikuje se do průsečíku pravé medioklavikulární čáry a žeberním obloukem.

Žaludek: Většina žaludku leží v epigastriu vlevo od střední čáry a zasahuje do levého hypochondria. $\frac{1}{4}$ žaludku je v pravém epigastriu.

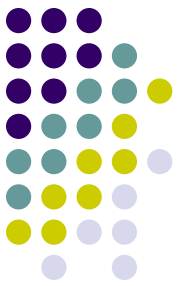
Projekce orgánů dutiny břišní na břišní stěnu:

Játra:

Horní plocha jater je schovaná pod pravou brániční klenbou a promítá se do vodorovné čáry procházející processus xyphoideus. Dolní okraj jater probíhá zároveň s žeberním obloukem, ve střední čáře je 2-3 prsty pod processus xyphoideus, za střední čarou se dolní okraj ztrácí v levém hypochondriu., dosahuje levé parasternální čáry.

Žlučník: projikuje se do průsečíku pravé medioklavikulární čáry a žeberním obloukem.

Žaludek: Většina žaludku leží v epigastriu vlevo od střední čáry a zasahuje do levého hypochondria. $\frac{1}{4}$ žaludku je v pravém epigastriu.

Projekce ledvin: na stěnu zad do bederní krajiny. Horní 2/3 jdou schované pod žebním obloukem, dolní 1/3 poslední žebro přesahuje.

Pohled - nejlépe se dívat od nohou pacienta, hodnotíme **tvár břicha**, SYMETRII, kůži (strie, barva, eflorescence), jizvy, stav tukové vrstvy.

Všimáme si dýchacích pohybů břicha (patrné hl. u mužů – abdominální typ dýchání) hodnotíme, zda dechová vlna „ postupuje až do třísel“.

Požádáme pacienta aby zakašlal nebo se snažil posadit = pac zvýší nitrobřišní tlak. Účelem je ozřejmit **kýly** = vychlípení/vyhřeznutí peritonea, někdy i s orgánem dutiny břišní (nejčastěji střevní kličkou) zeslabenou břišní stěnou.

Strie neboli pajizévky vznikají při rychlém zvětšení břicha. Často v těhotenství, při ascitu, u obézních osob. Bývají lesklé shodné s barvou kůže. Při Cushingově chorobě nacházíme zvláštní typ strií – jsou červenofialové

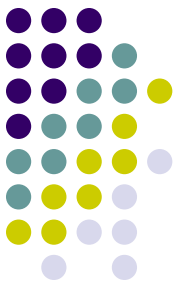
Jizvy po operacích v dutině břišní

Mohou nám ozřejmit, jakou operaci pacient prodělal viz. obrázek

Poklep na bříše

POSTUP: nepřímým poklepem jako na hrudníku klepeme ve svislých čarách od žeberních oblouků směrem dolů. Nebo hvězdovitě od pupku do periferie. (viz. obrázek)

Normální poklep na bříše je „**DIFERENCOVANÝ BUBÍNKOVÝ**“ protože vzniká poklepem nad orgány různě naplněnými plynem. Je nebolestivý (bolestivý poklep ukazuje na peritoneální dráždění zánětem nebo krvácením.

Poklepové ztemnění ukazuje na výskyt solidní nevzdušné tkáně – nádor, zvětšená játra, slezina nebo močový měchýř, nebo na přítomnost tekutiny v dutině břišní – ascitu, pokusíme se vyklepat dolní a horní hranici jater (viz. dále), zvětšený močový měchýř.

Pohmat břicha

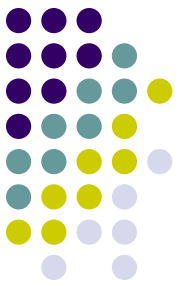
Zásady:

Vyšetřující má teplé ruce, nemocný co nejvíce uvolněné břišní svaly, proto leží na zádech s pokrčenými DK.

Vždy začínáme od místa, kde nemocný neudává bolest, aby reflexně nestáhnul břišní stěnu

1. **Povrchová palpace** (pohmat)- jednou rukou

Pac. si zvykne na naši ruku. Posuzujeme kvalitu břišní stěny, pátráme po kýlách v místech, kde se nejčastěji vyskytují – viz. výše. Posuzujeme napětí břišních svalů. Patologické napětí ukazuje na dráždění pobřišnice zánětem. Zkoumáme bolestivost.

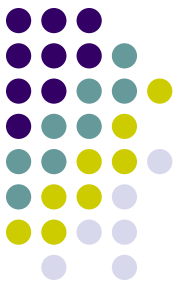
2. **Hluboká palpace** – oběma rukama, prsty pravé -vyšetřující ruky jsou uvolněné a do hloubky jsou tlačeny levou rukou. Začínáme v levém hypochondriu a postupujeme proti směru hodinových ručiček do pravé jámy kyčelní. Zkoumáme bolestivost a pátráme po rezistenci.

Rezistence: musíme popsat lokalizaci, velikost, konzistenci (měkká tvrdá), povrch (hladký, hrbolatý), pohyblivost vůči okolí, ohraničení případně i pulzaci.

Některá typická bolestivá místa na břicho:

Známky zánětu červovitého přívěsku (apendixu):

Bolestivost v McBurneyově bodě - polovina vzdálenosti mezi spina iliaca anterior superior a pukem.

Blumbergův příznak: nemocný cítí bolest v McBurneyově bodě v při oddálení palpující ruky.

Rovsingův příznak: tlak na levé hypochondrium (cékum) způsobí bolest v pravém hypochondriu (v oblasti apendixu).

Urolithiáza nebo zánětlivý proces ve vývodných cestách močových

Bolestivost v ureterálních bodech (mezi spina iliaca anterior superior a pupkem a nad symfýzou)

Poslech břicha- posloucháme střevní peristaltiku – jemné škroukání

Hrobové ticho = zastavení činnosti střev = paralytický ileus

Vystupňovaná peristaltika = obstrukční ileus = uzávěr střeva, který způsobí jeho neprůchodnost

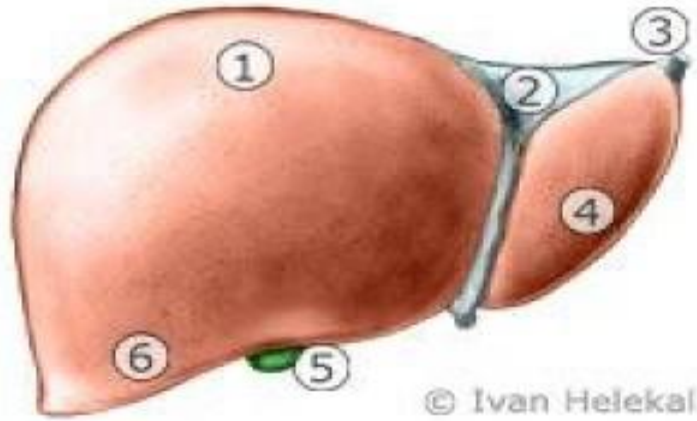
Vyšetření jater

Poklep a pohmat (poslech vzácně)

Poklepem určíme **velikost jater**.

Dolní okraj jater: v medioklavikulární čáře nepřesahují žeberní oblouk, v epigastriu zasahují asi do poloviny vzdálenosti mezi procesus xyphoideus a pupek a zasahují až do levé parasternální čáry.

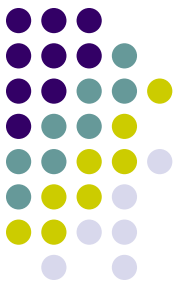
Horní okraj jater: je v medioklavikulární čáře ve výši 4. žebra při nádechu 5. žebra.

1. **pravý lalok** (lobus dexter) Největší lalok jater.
2. **jaterní peritoneální duplikatura** (ligamentum falciforme hepatis) probíhá střední částí brániční plochy jater v její horní a přední části. Na brániční (diafragmatické) ploše jeho průběh rozděluje játra na pravý a levý lalok. Má **význam**

jako dočasná překážka při šíření zánětlivých procesů.

3. **jaterní přívěšek** (apendix fibrosa hepatis)
4. **levý lalok** (lobus sinister)
5. **žlučník** (vesica fellea/vesica biliaris)

Velikost jater: vzdálenost mezi horním a dolním okrajem je 8-12 cm. Větší – zpravidla znamená zvětšená játra (hepatomegalii), ale může znamenat i změnu anatomického uložení jater. (Játra postavená na hranu u emfyzému).

Klepeme nejprve odspodu od břich směrem nahoru v jednotlivých orientačních čarách, v místě, kde se poklep bubínkový mění ve ztemnělý, leží dolní okraj jater.

Potom klepeme stejným způsobem od hrudníku směrem dolů, v místě kde se jasný poklep mění ve ztemnělý je **horní okraj jater**.

Palpace jater:

Játra jsou schovaná pod pravým žeberním obloukem. Hluboká palpace buď hranou ukazováku pravé ruky, která je paralelně s žeberním obloukem nebo bříšky prstů obou rukou směřujícími kolmo k žebernímu oblouku.

Při nádechu prsty uvolníme a při výdechu se snažíme zanořit do hloubky a nahmatat dolní okraj žeber. Normálně dolní okraj vyhmatáme jen obtížně.

Vyšetření žlučníku

Poklepem – můžeme zjistit bolestivost při žlučnickové kolice nebo při zánětu žlučníku, hlavně pokud je podrážděno peritoneum.

Pohmatem – obdobně jako při palpaci dolního okraje jater.

Normální žlučník NENÍ hmatný.

Hmatáme ho jen pokud je zvětšený jako polokulovitý nebo hruškovitý útvar.

Murphyho příznak – objevuje se při akutním zánětu žlučníku.

Vyšetřující zatlačí svůj prst na krajinu žlučníku a vyzve pac.

Aby se zhluboka nadechl. Zanícený žlučník narazí na palec a to vyvolá bolest.

Vyšetření sleziny

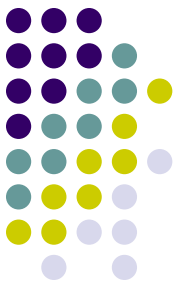
Slezina je schovaná pod levým žeberním obloukem

Poklepem – značně nespolehlivé

Pohmatem- slezina normálně není hmatná.

Vyšetřujeme v leže na zádech nebo na pravém boku.

Vyšetřující zanoří prsty do levého podžebří a vyzve vyšetřovaného, aby se hluboce nadechl. Dolní okraj sleziny může narazit na prsty

Vyšetření ledvin

Palpací oběma rukama

Normálně jsou ledviny nehmatné, hmatné jsou pouze, jsou-li zvětšené

Jednou rukou tlačíme zezadu na bederní krajinu druhou rukou naproti ní hmatáme v hloubce ledviny.

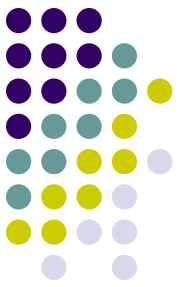
Dále palpujeme ureterální body – viz výše.

Poklep: využíváme přímý poklep malíkovou hranou dlaně nebo pěstí na záda těsně pod levým obloukem žeberním = tapottement. Sledujeme bolestivost = příznak zánětu ledviny.

Vyšetření močového měchýře

Poklepem lze zjistit přeplněný močový měchýř – postupujeme směrem od zhora dolů k symfýze – pokleповé ztemnění značí okraj močového měchýře.

Pohmatem hmatáme naplněný močový měchýř nad symfýzou. Normálně močový měchýř není hmatný.

Vyšetření per rectum

U všech lidí nad 50 let, při údaji o krvi ve stolici, velká část kolorektálních ca je v dosahu prstu!!!

V genukubitální poloze, na zádech, nebo na boku. Prstem musíme obkroužit 360°.

Hodnotíme okolí řitního otvoru, tonus svěračů, obsah ampuly - normálně je prázdná, stěnu rekta, sliznici, u mužů prostatu na ventrální straně (normálně je pružná, symetrická, hladká, nebolestivá, přesně ohraničená vůči okolí, velikosti kaštanu), u žen děložní čípek.

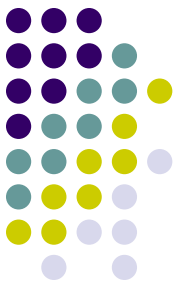
Dále hodnotíme obsah, který ulpí na rukavici – barvu stolice, krev, černou mazlavou melénu.

Vyšetření genitálu - Hlavně u mužů:

Prohmatat přítomnost varlat v šourku, nález tuhého nebolestivého útvaru značí podezření na nádor= další vyšetření

Varikokéla – rozšířené žíly v šourku

Vyšetření končetin

Cévní systém

Pohybový aparát

Orientační neurologické vyšetření

Pohledem: velikost a tvar končetiny

Atrofie svalů může značit parézu nebo onemocnění tepenného systému (ischemickou chorobu – dlouhodobé zúžení tepny).

Otok DK

Oboustranný otok kolem kotníků šířící se proximálně na bérec a stehno značí retenci vody v organismu (pravostranné srdeční selhání, nedostatek bílkovin...)

Jednostranný otok nacházíme u onemocnění žil (insuficience žilních chlopní nebo uzávěr žíly trombem – flebotrombóza – lýtko bývá na pohmat bolestivé, bolestivé je i plantární znamení)). Vývoj otoku zjišťujeme opakovaným měřením obvodu bérce.

Neprůchodnosti mízních cest (nejčastěji po vyjmutí uzlin) - tuhý lymfostatický otok

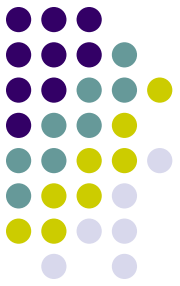
Varixy - vakovitě rozšířené a vyklenující se žíly.

Změny na kůži:

Změny barvy kůže:

Bledá kůže na končetinách bývá projevem zúžení tepny (při ateroskleróze, reflexní dočasné zúžení při podráždění sympatiku)

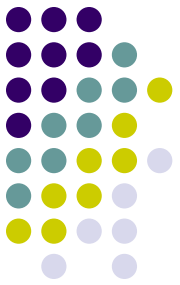

Venostáza – kůže je lividně (nafialověle zbarvena) ne klasická cyanóza –

Hnědé pigmentace pod a nad vnitřním kotníkem a na bérce značí dlouhodobou venostázu – chronickou žilní insuficienci

Kožní defekty:

Bércový vřed, vymizení ochlupení (ischemie), nekróza – odumření tkáně tmavě hnědé až černé ložisko, gangréna – suchá, vlhká, páchnoucí, plynná (při infekci anaerobními bakteriemi).

Vyšetření kloubů – pohled:

U každého kloubu si všímáme jeho barvy, otoku, teploty „ušlechtilé kresby“ postavení osy kloubu

Teplý a/nebo zarudlý kloub značí zánět – typicky dna

Otok = zánět, výpotek, krev v kloubní dutině nebo ztluštění synovie

Deformace = ztluštění tvrdých částí kloubu – kost nebo osteofyty např. při těžké artróze

Deformita = změna osy kloubu .Deformity u kolenního kloubu:
vagózní postavení – do X, varózní do O.

Deformity prstů typické při revmatoidní artritidě – ulnární
deviace prstů

Vyšetření kloubů pohmatem:

Bolestivost, otok kloubu, drásoty, vyšetření aktivní a pasivní
hybnosti

Vyšetření končetin poslechem

Poslechem vyšetřujeme arterie - hlavně a. carotis na krku a a. femoralis od třísla směrem distálně

Pátráme po šelestech – naznačují zúžení tepny – mohou být prvním příznakem ischemické choroby tepen

Vyšetření páteře pohledem a pohmatem:

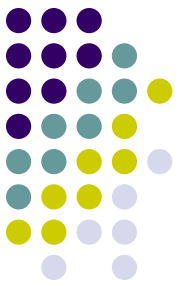
Tvar páteře

1. U stojícího pacienta si všímáme **deformit páteře** v rovině frontální a sagitální.

Skoliózu lépe ozřejmíme při předklonu:

Vychýlení ve frontální rovině – skolióza

Vychýlení v sagitální rovině kyfóza (ohnutí) a lordóza (nadměrné prohnutí)

2. Stav svalového aparátu

3. Hybnost páteře orientačně při předklonu – pozorujeme její rozvíjení

Pohmatem vyšetřujeme:

4. Bolestivost páteře – tlak na obratlové trny (oteoporóza), tlak na lopaty kostí kyčelních u pac. ležícího na břicho – zánět křížokyčelního (SI) skloubení

Orientační neurologické vyšetření:

Orientačně svalová síla - symetrie

Symetrie čítí

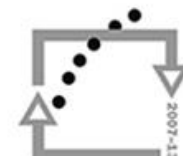
Šlachookosticové reflexy Vyloučit meningeální příznaky (pac. si dosáhne v leže bradou na hrudní kost, nebolí ho flexe natažených DK v kyčli.

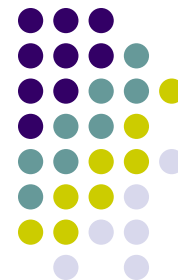
EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- <http://www.paliativnimedicina.cz/prilohy/200.pdf>
- <http://www.hairmedicine.info/-lg=cz-67.htm>
- <http://int-prop.lf2.cuni.cz/zof/vysetreni/kuze.htm>
- <http://www.zdravkaruska.estranky.cz/clanky/prezentace/fyzikalni-vysetreni-2>
- http://www.zbynekmlcoch.cz/info/anatomie_jak_funguje_lidske_telo/jatra_a_zlucnik_obrazek_anatomie_funkce_fyziologie.html